

**HAZIR GİYİM SEKTÖR
RAPORU**

***TİCARET BAKANLIĞI
İHRACAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ***

HAZIR GIYİM SEKTÖR RAPORU

SEKTÖRÜN TANIMI

SITC NO: 84

ARMONİZE NO: 61 ve 62*

**Bu rapor kapsamında hazır giyim istatistik sınıflandırmasında 61 ve 62'inci fasıllarının toplamını esas almaktayken, İhracatçı Birlikleri kayıt rakamları 61 ve 62'inci fasıla ilave olarak 63, 65, 94, 67, 95, 96 ve 97'inci fasıllardaki nihai ürünleri de ihtiva etmektedir.*

TÜRKİYE'DE ÜRETİM

Tekstil ve hazır giyim sektörü, 1980 yılında uygulamaya konulan ihracata yönelik kalkınma politikası ile hızla büyümeye başlamış ve bu tarihten itibaren sektöre yapılan yatırımlar artmıştır. Tekstil ve hazır giyim sektörü birlikte değerlendirildiğinde, gayri safi yurt içi hasıla, imalat sanayi ve sanayi üretimindeki pay, ihracat, ekonomiye sağladığı net döviz girdisi, istihdam, yatırım gibi makro-ekonomik büyüklükler açısından Türkiye'nin önemli sektörlerinden biridir. Bugün Türk tekstil ve hazır giyim sektörü büyük oranda ihracat odaklı bir sektördür. Mevcut kapasiteler yurt içi talepten oldukça fazladır.

Türk hazır giyim sektörü 2021 yılı itibariyle %3,7 pay ile dünyanın 6'ncı büyük hazır giyim ihracatçısı konumundadır. AB ülkelerine hazır giyim ihracatında ise ülkemiz Çin ve Bangladeş'in ardından 3'üncü sırada yer almaktadır. Bugün, hazır giyim sektörü, üretim ve istihdamdaki büyük ağırlığıyla ülkemiz ekonomisinin lokomotif sektörlerinden birisi konumundadır.

Sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerin çoğu küçük ve orta büyüklükteki işletmeler niteliğindedir. Sosyal Güvenlik Kurumu 2021 yılı Aralık dönemi istatistiklerine göre, Türkiye genelinde giyim eşyaları imalatı, tekstil ve deri sektöründe faaliyet gösteren yaklaşık 74.946 firma bulunmaktadır. Bu firmalarda kayıtlı yaklaşık 1.248.649 kişi istihdam edilmektedir.

Türkiye'de üretilen hazır giyim ürünlerinin büyük bir kısmını pamuklu ürünler oluşturmaktadır. Sektörün pamuk, yün, iplik ve kumaş gibi hammadde ve ara malı ihtiyacı büyük ölçüde yurt içinden karşılanmakla birlikte, önemli miktarda ithalat da gerçekleştirilmektedir. Türkiye 2020/21 sezonunda dünyanın 7'inci büyük pamuk üreticisi olmasına karşın, yerli üretim iç talebi karşılamamaktadır. Ülkemiz dünya pamuk tüketiminde ve ithalatında 5'inci sırada almaktadır.

Sektörün sahip olduğu başlıca avantajlar hızlı teslimat, hedef pazarlara olan yakınlık, teknik, sosyal ve idari bilgi birikimi, tecrübe, geniş ürün yelpazesi ve tasarım kapasitesi olarak sıralanabilir. Hazır giyim sektöründeki büyük firmalar son zamanlarda yurt içinde ve yurt dışında mağazalaşmaya yoğunlaşmışlardır. Türk hazır giyim sanayi esnek üretim yapısına sahip olup, değişen moda eğilimlerine de uyum sağlayarak yüksek katma değere sahip, moda uyumlu ürünler üretir konuma gelmiştir.

Dünyada, özellikle gelişmiş ülkelerde çevre, kalite, sağlık vb. alanlarda yaşanan gelişmelerin bir sonucu olarak bu konularla ilgili çeşitli düzenlemelere ve uygulamalara gidilmektedir. Bugün, hazır giyimde en önemli pazarımız olan AB'de çevre ve sağlıkla ilgili olarak yaşanan gelişmelerin bir sonucu olarak, pek çok ürünün yanı sıra tişörtler için AB çevre etiketi geliştirilmiştir. Firmalarımız da son yıllarda bu gelişmeleri yakından takip etmekte ve çevre etiketlerine artan bir oranda ilgi göstermektedirler. Buna bağlı olarak da kalite yönetim sistemlerine uygun faaliyet gösteren firmaların sayısı hızla yükselmektedir.

Sektör Avrupa’da uygulamaya konan çevre ve sağlıkla ilgili düzenlemelere uyum sağlamıştır. Azo boyar maddelerle ilgili özellikle Almanya’da başlayan gelişmelerin bir sonucu olarak, 1 Mart 1995’den itibaren söz konusu boyar maddelerin Türkiye’de üretimi, kullanımı ve ithali ile söz konusu aminlerin boyar madde üretiminde kullanımı yasaklanmıştır.

TÜRKİYE’NİN DIŞ TİCARETİ

İhracat

2005 ve 2006 yılında 11,5 milyar dolar civarında gerçekleşen hazır giyim ihracatı, 2010 yılında 12,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılında sektör ihracatımız bir önceki yıla göre %8,7 oranında artış göstermiş ve 16,3 milyar dolar olarak gerçekleşerek pandemiden önceki en yüksek seviyesine ulaşmıştır. 2018, 2019 yıllarındaki hazır giyim ihracatımızdaki artış trendi pandemi ile birlikte sekteye uğramış ve 2020 yılında bir önceki yıla göre %6,7 azalarak 15 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılında ise bir önceki yıla göre %22,1 oranında artarak 18,3 milyar dolar seviyesine erişmiştir.

Son yıllarda hazır giyim ihracatının toplam ihracat içindeki payı azalmış olmakla birlikte, 2014 ve 2015 yıllarında söz konusu pay %10,3 iken, 2021 yılı itibarıyla %8,12 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Diğer taraftan, Kovid 19 pandemisi bilinen ticaret usullerinde esasta değişiklik yaratmıştır. Pandeminin başında tüm sektörlerde olduğu gibi hazır giyim ve konfeksiyon ihracatımızda da olumsuzluklar yaşanmasına rağmen; salgının, küresel markaların alım kararlarını doğrudan etkilemesi neticesinde, Uzakdoğu ülkeleri yoğunluklu siparişlerin, ülkemiz gibi güvenilir tedarikçi kabul edilen ülkelere yönelmiş olması, hazır giyim ve konfeksiyon ihracatımız açısından son derece önemli bir fırsat olarak değerlendirilmiştir.

Hazır giyim ve konfeksiyon sektörümüz üretim yapısı itibarıyla sahip olduğu esneklik, düşük hacimli siparişleri hızlı karşılama, kaliteli üretim, özgün tasarım kabiliyeti gibi başlıca özellikleri sayesinde dünya markalarının stratejik tedarikçisi olma konumunu sürdürmektedir. Sektörde faaliyet gösteren ve uluslararası büyük perakende firmalarına yönelik gerçekleştirdikleri dünya standartlarındaki kaliteli ürünleri ile bu firmaların ayrılmaz bir “stratejik ortağı” konumunda olan ihracatçı firmalarımız, dün olduğu gibi, bugün ve yarın da tüm ülkelerdeki iş ortaklarının yanında olmayı sürdüreceklerdir.

2020 yılı itibarıyla hazır giyim ihracatının 8,4 milyar doları örme ürünlerden, 6,6 milyar doları da örülmemiş ürünlerden kaynaklanmıştır. 2021 yılında ise ülkemiz 10,8 milyar dolarlık örme ürün, 7,5 milyar dolarlık da örülmemiş ürün ihracatı gerçekleştirmiştir. 2,7 milyar tişörtler, 2,6 milyar dolarla kazaklar, 1,52 milyar dolarla kadın ve kız çocuklar için takımlar ve 1,31 milyar dolarla çoraplar örme ürünler arasında en öne çıkan ihracat kalemleridir.

Türkiye’nin Örme Giyim İhracatı (1000 ABD \$)

GTİP	Ürün Tanımı	2019	2020	2021	Değişim (20/21)
6101	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	34.693.339	24.373.678	43.134.104	76,97%
6102	Kadın/kız çocuk için dış giyim	20.404.585	22.085.683	28.988.790	31,26%
6103	Erkek/erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs.	427.747.104	376.074.021	629.203.960	67,31%
6104	Kadın/kız çocuk için takım elbise,	1.260.129.767	1.126.790.636	1.515.001.060	34,45%

	takım, ceket, pantolon vs.				
6105	Erkek/erkek çocuk için gömlek	231.424.717	169.275.071	220.764.236	30,42%
6106	Kadın/kız çocuk için bluz, gömlek, gömlek; bluz	438.712.916	338.994.915	398.648.735	17,60%
6107	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	126.288.723	139.765.150	189.702.178	35,73%
6108	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	266.078.141	280.013.222	357.738.480	27,76%
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası	2.772.506.373	2.302.133.322	2.701.882.835	17,36%
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya	1.987.673.945	1.988.447.039	2.609.283.456	31,22%
6111	Bebek için giyim eşyası	204.369.985	215.803.279	284.157.523	31,67%
6112	Spor kıyafetleri, kayak, yüzme kıyafetleri	131.273.921	158.426.995	234.286.220	47,88%
6113	Emdirilmiş, sıvanmış mensucattan örülmüş giyim eşyası	1.392.483	3.468.993	3.988.521	14,98%
6114	Diğer giyim eşyası	121.567.591	118.833.285	151.855.650	27,79%
6115	Çorap; külotlu, kısa; uzun konçlu, soketler	1.097.517.223	1.048.293.299	1.312.083.742	25,16%
6116	Eldiven	4.391.231	5.483.134	6.975.227	27,21%
6117	Giyim eşyasının diğer aksesuarı; hazır aksesuar ve parçaları	73.996.654	66.551.111	93.639.005	40,70%
	Toplam	9.200.168.698	8.384.812.833	10.781.333.722	28,58%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

Örülmemiş ürünlerden ise 2021 yılında 3,4 milyar dolarla kadın ve kız çocuklar için takımlar, 1,6 milyar dolarla erkek ve erkek çocuklar için takımlar, 630 milyon dolarla kadın ve kız çocukları için bluz ve gömlekler ve 489 milyon dolarla erkek ve erkek çocuklar için gömlekler en önemli ihracat kalemlerini oluşturmuştur.

Türkiye'nin Örülmemiş Giyim İhracatı (1000 ABD \$)

GTİP	Ürün Tanımı	2019	2020	2021	Değişim (20/21)
6201	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	148.790.044	139.129.211	178.209.968	28,09%
6202	Kadın/kız çocuk için dış giyim	120.176.152	100.530.722	159.859.742	59,02%
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	1.610.232.610	1.289.466.771	1.618.445.925	25,51%
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	3.107.969.104	2.523.256.841	3.415.797.738	35,37%
6205	Erkek/erkek çocuk için gömlek	580.202.001	403.003.077	489.789.743	21,53%
6206	Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.	667.078.948	518.104.286	630.609.147	21,71%
6207	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	54.006.624	49.422.012	66.889.281	35,34%
6208	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	182.102.493	164.755.868	225.186.568	36,68%
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	79.299.740	77.441.587	112.781.557	45,63%
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	20.086.289	928.737.592	241.707.896	-73,97%
6211	Kadın/kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri vb giyim eşyası	151.552.649	287.763.698	225.358.516	-21,69%
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer	46.155.420	49.915.673	62.889.370	25,99%
6213	Mendil	953.634	1.236.207	1.445.770	16,95%
6214	Şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvaklar vb eşya	81.340.645	51.841.268	58.536.674	12,92%

6215	Boyun bağı, papyon kravat ve kravatlar	4.333.528	2.328.215	3.761.005	61,54%
6216	Eldiven	1.404.152	1.298.054	2.595.455	99,95%
6217	Giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları, aksesuarları	15.029.788	10.781.795	19.568.475	81,50%
	Toplam	6.870.713.821	6.599.012.877	7.513.432.830	13,86%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

Türkiye 2021 yılı hazır giyim ihracatının %71,7'sini ilk 10'da yer alan Almanya (%16,9), İspanya (%14,7), İngiltere (%10,9), Hollanda (%7,8), Fransa (%4,8), ABD (%3,8), İtalya (%3,2), Irak (%2,8), İsrail'e (%2,5) ve Danimarka (%2,4) ülkelerine gerçekleştirmiştir. Bu ülkelerden Almanya, uzun yıllardır Türkiye'nin en önemli hazır giyim pazarı durumundadır. Son 10 yıldır diğer ülkelere yapılan ihracatın gelişmesiyle, Almanya'nın payı 1996 yılında %47,3 iken 2021 yılında %16,9'ya kadar gerilemiştir.

Uzun yıllar Almanya ve İspanya'nın ardından üçüncü önemli pazar olan İngiltere'ye yönelik ihracatımız 2020 yılında %4,9 oranında azalış ile 1,77 milyar dolar tutarında gerçekleşmiştir. 2021 yılında ise anılan ülkeye hazır giyim ihracatımız %12,7 oranında artış ile 1,99 milyar dolar tutarında gerçekleştirilmiştir.

ABD'ye gerçekleştirilen hazır giyim ihracatımız, 2003 yılında 1,2 milyar dolarla en yüksek seviyesine ulaşmış; ancak, sonraki yıllarda büyük bir gerileme içine girerek 2021 yılı itibarıyla 690 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. ABD, ülkemiz hazır giyim ihracatında %3,8 pay ile 6. sırada yer almaktadır.

2021 yılında hazır giyim ihracatımızda en fazla ihracat yapılan ilk 20 ülke arasında en fazla ihracat artışı sağlanan ülke Çekya olmuştur. Anılan ülkeye 2021 yılında %102,9 artış ile 204 milyon dolar hazır giyim ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Türkiye'nin Ülkeler Bazında Hazır Giyim İhracatı (ABD \$)

Ülkeler	2020	2021	Değişim (20/21)
ALMANYA	2.692.977.896	3.082.881.284	14,5%
İSPANYA	2.006.584.659	2.690.412.744	34,1%
İNGİLTERE	1.765.827.892	1.990.657.371	12,7%
HOLLANDA	1.148.244.222	1.429.085.404	24,5%
FRANSA	670.274.914	876.124.628	30,7%
ABD	548.011.283	690.437.033	26,0%
İTALYA	486.794.552	579.604.242	19,1%
IRAK	491.951.615	511.313.021	3,9%
İSRAIL	316.481.487	463.954.715	46,6%
DANIMARKA	380.069.220	440.355.249	15,9%
POLONYA	283.558.980	363.196.627	28,1%
BELÇİKA	244.627.766	331.410.820	35,5%
KAZAKISTAN	207.103.392	314.537.459	51,9%
RUSYA FEDERASYONU	213.879.705	273.933.516	28,1%
İSVEÇ	220.575.770	259.730.074	17,8%
ROMANYA	178.165.045	225.697.426	26,7%
LIBYA	139.188.401	209.600.079	50,6%
ÇEKYA	100.546.455	203.983.491	102,9%
UKRAYNA	150.467.830	202.905.420	34,8%
BAE	104.407.683	165.493.073	58,5%
LİSTE TOPLAMI	12.349.738.767	15.305.313.676	23,9%

(İLK 20 ÜLKE)			
AB-27 TOPLAMI	9.126.641.460	11.184.606.668	22,5%
GENEL TOPLAM	14.983.825.710	18.294.766.552	22,1%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

Hazır giyim sektöründe Türkiye'nin en önemli rakipleri, özellikle düşük ihrac fiyatlarına sahip Uzakdoğu ülkeleridir. 2005 yılında tekstil ve hazır giyim ticaretindeki kotaların kalkmasıyla dünyanın en büyük hazır giyim üreticisi ve ihracatçısı olan Çin, dünya tekstil ve hazır giyim pazarındaki liderliğini sürdürmekte iken, Bangladeş dünya ihracatındaki payını artırmaktadır. Diğer taraftan, 2007 yılının ortalarında ABD'de ortaya çıkan finansal kriz, 2009 yılında hem ABD'de hem de AB'de daha da derinleşmiş; büyük ölçüde bu pazarlara ihracat yapan gelişmekte olan ekonomilerde de daha yıkıcı etkiler yaratarak tüm dünyayı etkisine almıştır. Benzeri durum Covid-19 salgın hastalığı ile de tekerrür etmiştir. Bu olumsuz koşullarda özellikle gelişmiş ülkelerdeki tüketicilerin zorunlu olmayan mallardaki tüketimlerini büyük ölçüde kısmaları ve pandemi kısıtlamaları pek çok üründe olduğu gibi hazır giyim harcamalarının da azalmasına yol açmış ve bu durumdan ülkemiz hazır giyim ihracatı da çok olumsuz bir biçimde etkilenmiştir. AB pazarındaki olumsuz gelişmelerin yanı sıra, son yıllarda komşu ve çevre ülkelerde yaşanan siyasi istikrarsızlık ile Dolar-Euro paritesindeki değişim tüm sektörlerde olduğu gibi hazır giyim ihracatımızı da olumsuz yönde etkilemiştir. Diğer taraftan; 2013 yılı itibarıyla AB ülkelerinin ekonomilerinde yaşanan toparlanmaya bağlı olarak daha önceki yıllarda %82 seviyelerinde olan AB ülkelerinin ihracatımızdaki payının azalma eğilimine girdiği gözlenmektedir. 2021 yılı itibarıyla AB'nin hazır giyim ihracatımızdaki payı %61,1'dir.

İthalat

Türkiye'nin hazır giyim ithalatı, kotaların kaldırılması süreciyle birlikte, özellikle 2005 yılından itibaren hızla yükselmeye başlamış ve 2019 yılı itibarıyla 1,5 milyar dolara ulaşmıştır. Ancak 2020 yılında hazır giyim ithalatımız %15,6 oranında gerileyerek 1,3 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. 2021 yılında ise sektör ithalatı yeniden artış göstererek 1,5 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Çin, Bangladeş, Hindistan, Vietnam, Kamboçya, Sri Lanka, Endonezya ve Pakistan'dan gerçekleştirilen hazır giyim ithalatı 1998'de %7 payla sadece 14,5 milyon dolarken, 2021 yılına gelindiğinde %46 payla yaklaşık 690,6 milyon dolara ulaşmıştır. Diğer taraftan son yıllarda Gürcistan, İtalya ve İspanya, ülkemiz ithalatında Uzakdoğu pazarlarını geride bırakarak öne çıkmıştır. Hazır giyim ithalatımızda Çin 1. sırada, Bangladeş 2. sırada, Gürcistan 3. sırada, İtalya 4. sırada ve İspanya 5. sırada yer almaktadır. 2021 yılında Çin'den %13,4 artış ile 289,7 milyon dolar; Bangladeş'ten %14,5 azalış ile 190,8 milyon dolar; Gürcistan'dan ise %58 artış ile 128,7 milyon dolar tutarında hazır giyim ithalatı yapılmıştır. Sektör ithalatında 3.sırada yer alan Gürcistan'dan yapılan ithalattaki artış dikkat çekicidir.

Türkiye'nin Ülkeler Bazında Hazır Giyim İthalatı (1000 ABD \$)

Ülkeler	2020	2021	Değişim (%) (20/21)
ÇİN	255.475	289.706	13,40%
BANGLADEŞ	223.247	190.885	-14,50%
GÜRCİSTAN	81.514	128.771	57,97%
İTALYA	97.408	115.670	18,75%
İSPANYA	68.594	102.452	49,36%

VIETNAM	66.906	72.776	8,77%
MISIR	75.634	70.924	-6,23%
FAS	41.034	67.147	63,64%
KAMBOÇYA	37.550	40.633	8,21%
MYANMAR	36.516	34.506	-5,50%
BULGARISTAN	19.049	32.754	71,95%
ALMANYA	21.783	29.971	37,59%
PAKISTAN	25.638	29.623	15,54%
PORTEKİZ	23.544	28.119	19,43%
MALEZYA	22.898	26.968	17,77%
HINDISTAN	26.887	25.924	-3,58%
SRI LANKA	18.953	23.810	25,63%
ROMANYA	19.792	18.312	-7,48%
HOLLANDA	9.677	17.305	78,83%
ENDONEZYA	17.405	17.249	-0,90%
LİSTE TOPLAMI	1.189.504	1.363.505	14,63%
GENEL TOPLAM	1.292.995	1.500.362	16,04%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

Ürünler bazında hazır giyim ithalatı incelendiğinde, örme giyim eşyasının 692,5 milyon dolarla daha önemli bir yer tuttuğu görülmüştür. Bu ürünler arasında özellikle tişörtler ve kazaklar ithalatta önemli yer tutmuştur.

Türkiye'nin Örme Giyim İthalatı (ABD \$)

GTİP	Ürün tanımı	2019	2020	2021	Değişim (20/21)
6101	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	14.794.765	14.409.818	16.062.875	11,5%
6102	Kadın/kız çocuk için dış giyim	17.845.105	13.162.883	17.929.059	36,2%
6103	Erkek/erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs.	48.651.039	47.914.181	78.317.001	63,5%
6104	Kadın/kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs.	68.474.867	54.852.140	77.542.957	41,4%
6105	Erkek/erkek çocuk için gömlek	25.950.282	21.681.643	19.734.209	-9,0%
6106	Kadın/kız çocuk için bluz, gömlek, gömlek; bluz	11.525.708	6.679.491	8.058.691	20,6%
6107	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	6.981.578	5.887.505	7.615.015	29,3%
6108	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	12.605.789	11.021.443	12.800.666	16,1%
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası	158.789.903	140.952.118	173.784.803	23,3%
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya	155.174.870	130.772.966	163.406.489	25,0%
6111	Bebek için giyim eşyası	14.043.734	12.464.981	17.293.494	38,7%
6112	Spor kıyafetleri, kayak, yüzme kıyafetleri	18.025.073	14.816.419	14.806.373	-0,1%
6113	Emdirilmiş, sıvanmış mensucattan örülmüş giyim eşyası	5.051.844	6.744.021	5.750.536	-14,7%

6114	Diğer giyim eşyası	10.462.054	11.592.405	17.147.435	47,9%
6115	Çorap; külotlu, kısa; uzun konçlu, soketler	18.181.757	15.628.746	17.332.632	10,9%
6116	Eldiven	24.816.452	30.355.062	37.292.297	22,9%
6117	Giyim eşyasının diğer aksesuarı; hazır aksesuar ve parçaları	6.167.011	5.016.875	7.588.676	51,3%
	Toplam	617.541.831	543.952.697	692.463.208	27,3%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

Örülmemiş ürünlerde ise, ithalat 808 milyon dolar olarak gerçekleşirken, kadın ve kız çocukları için takımlar ile erkek ve erkek çocukları için takımlar ithalatta en önemli kalemleri oluşturmuştur.

Türkiye'nin Örülmemiş Giyim İthalatı (ABD \$)

GTİP	Ürün tanımı	2019	2020	2021	Değişim (20/21)
6201	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	128.920.107	109.242.008	114.829.887	5,1%
6202	Kadın/kız çocuk için dış giyim	125.381.853	104.032.156	115.476.656	11,0%
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	169.647.225	143.759.592	152.645.736	6,2%
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	247.910.620	189.240.739	218.394.818	15,4%
6205	Erkek/erkek çocuk için gömlek	52.055.431	42.414.048	31.363.766	-26,1%
6206	Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.	67.333.859	43.456.276	42.554.212	-2,1%
6207	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	824.321	640.080	3.750.369	485,9%
6208	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	3.152.012	2.812.891	4.014.479	42,7%
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	7.015.189	4.755.196	4.593.394	-3,4%
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	29.218.864	41.544.509	43.818.967	5,5%
6211	Kadın/kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri vb giyim eşyası	24.700.866	19.731.290	28.375.340	43,8%
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer	26.818.129	26.343.545	26.134.278	-0,8%
6213	Mendil	661.780	321.904	233.152	-27,6%
6214	Şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvaklar vb eşya	15.014.320	9.099.071	8.839.414	-2,9%
6215	Boyun bağı, papyon kravat ve kravatlar	3.160.073	1.917.485	1.261.821	-34,2%
6216	Eldiven	3.462.284	2.799.391	3.221.605	15,1%
6217	Giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları, aksesuarları	8.950.351	6.925.033	8.383.858	21,1%
	Toplam	914.227.284	749.035.214	807.891.752	7,9%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

DÜNYA HAZIR GIYİM TİCARETİ

2005 yılında kotaların kalkmasıyla birlikte, dünya hazır giyim pazarında hem arz hem de talep yönünde şiddetli bir rekabet yaşanmaya başlamıştır. Kötüleşen ekonomik koşullar nedeniyle A.B.D, Almanya ve Japonya gibi büyük ülkelerde tüketicilerin satın alma kararlarında fiyatın önemi artmaya başlamıştır. Özellikle, tüketicilerin belirli bir kalitedeki ürünü daha düşük fiyatlardan talep etmesi, hazır giyim ürünleri üzerinde ciddi bir fiyat baskısı yaratmıştır.

Diğer taraftan, perakende sektöründe faaliyet gösteren firmaların çeşitlenmesi, sayılarının artması ve faaliyetlerinin genişlemesi hazır giyim ürünlerindeki fiyat rekabetini şiddetlendirmiştir. Örneğin, geçmişte distribütörlerden ya da doğrudan ithalatçılardan alım yapan perakendeciler, günümüzde doğrudan ithalata, hatta ucuz işçilikle üretim yapan ülkelerde fason üretime yönelmişlerdir. Bu da perakendecilere, aracısız olarak doğrudan tüketiciye ulaşma imkânı vermiş ve fiyatların düşmesine yol açmıştır. Kotaların kalkmasıyla birlikte, büyük alım gruplarının alımlarını tek ya da birkaç ülkede yoğunlaştırması ve bunu üreticiler üzerinde kullanması, fiyatlar konusunda üreticilerin aleyhine önemli bir baskı unsuru oluşturmuştur. Dolayısıyla, bu baskı, hem üretici ülkeler arasında, hem de aynı ülkedeki üreticiler arasında şiddetli bir rekabetin yaşanmasına yol açmıştır.

Öte yandan 2020 yılı, tarihe tanıklık ettiğimiz ve eşine ender rastlanabilecek bir yıl olarak hiç şüphesiz uzun yıllar akıllarda kalacaktır. Pandeminin yıkıcı etkisiyle 2020 yılında dünya ekonomisi %3,2 oranında küçülürken, dünya ticaret hacmi %5,3 oranında daralmıştır. Pandemiyle birlikte, küresel tedarik zincirlerinde olağanüstü bir kırılma yaşanmıştır. Ülkeler teslimatlarını gerçekleştirememiş, fabrikalar üretim bantlarını durdurmuş ve rafların boşaldığı bir dönem yaşanmıştır. Dünya ekonomisinin 2. Dünya Savaşı'ndan bu yana yaşadığı en zor yıl olarak geride kalan bir dönemde, küçük miktartlı siparişlerin hızlı teslimatını mümkün kılan esneklik ve coğrafi yakınlık, sektör için bir nevi fırsat oluşturmuştur.

Diğer taraftan, Birleşmiş Milletler Kalkınma Hedefleri ile amaçları, Avrupa Yeşil Mutabakatı ile yönetsel çerçevesi belirlenen ve yeşil-döngüsel ekonominin en önemli parçalarından biri olan “sürdürülebilir tekstil ve konfeksiyon sektörünün yaratılması” önümüzdeki dönemde dünya ekonomisinde önemli yer tutacak konulardan biri olacaktır. Bunun yanında pandemiyle birlikte daha fazla önem kazanan ve ikiz dönüşümün diğer ayağı olan dijitalleşmenin, sektördeki tüm aktörlerin yatırım-üretim-istihdam-ihracat değer zincirlerinde daha fazla yaygınlık kazanması; katma değer artırılması ve ihracatta sürdürülebilir artışın devam ettirilmesi açısından kritik öneme sahip olacaktır.

Dünya İhracatı

Dünya hazır giyim ihracatı incelendiğinde; 2021 yılında 488,8 milyar dolar civarında gerçekleşmiş olup, bu rakamın 262,2 milyar doları örme ürünlerden, 226,6 milyar doları da örülmemiş ürünlerden oluşmaktadır.

Örme hazır giyim ticaretinde en önemli yeri kazaklar, t-shirtler ile kadın ve kız çocukları için takımlar tutmaktadır. 2021 yılındaki ticaret kazaklarda 63,7 milyon dolar, t-shirtlerde 48 milyon dolar, kadın ve kız çocukları için takımlarda ise 43,3 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

Dünya Örne Giyim İhracatı (1.000 ABD \$)

GTİP No	Ürün Tanımı	2019	2020	2021	Değişim (20/21)
6101	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	2.533.786	2.133.174	2.688.467	26,03%
6102	Kadın/kız çocuk için dış giyim	3.454.395	2.955.570	3.874.768	31,10%
6103	Erkek/erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs	13.265.896	12.318.614	16.396.327	33,10%
6104	Kadın/kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs.	35.722.241	32.462.572	43.346.621	33,53%
6105	Erkek/erkek çocuk için gömlek	8.481.651	6.702.936	8.020.671	19,66%
6106	Kadın/kız çocuk için bluz, gömlek, gömlek; bluz	4.375.635	3.575.781	4.166.968	16,53%
6107	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	7.304.962	6.908.750	8.994.742	30,19%
6108	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	13.001.603	12.229.326	15.926.170	30,23%
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası	46.999.382	40.606.892	48.040.721	18,31%
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya	57.277.236	51.008.903	63.684.726	24,85%
6111	Bebek için giyim eşyası	7.472.543	6.849.119	8.429.854	23,08%
6112	Spor kıyafetleri, kayak, yüzme kıyafetleri	5.306.548	4.461.350	5.605.841	25,65%
6113	Emdirilmiş, sıvanmış mensucattan örülmüş giyim eşyası	1.287.523	1.284.953	1.421.962	10,66%
6114	Diğer giyim eşyası	8.724.463	7.660.931	8.346.925	8,95%
6115	Çorap; külotlu, kısa; uzun konçlu, soketler	14.070.227	12.127.152	14.237.176	17,40%
6116	Eldiven	5.222.427	4.807.516	5.549.445	15,43%
6117	Giyim eşyasının diğer aksesuarı; hazır aksesuar ve parçaları	3.329.636	3.241.324	3.548.199	9,47%
	Toplam	237.830.154	211.334.863	262.279.583	24,11%

Kaynak: ITC Trademap

Örülmemiş hazır giyim ticaretinde ise en önemli yeri kadın ve kız çocukları için takımlar ile erkek ve erkek çocuklar için takımlar tutmaktadır. 2021 yılındaki ihracat, kadın ve kız çocukları için takımlarda 69 milyon dolar, erkek ve erkek çocuklar için takımlarda ise 45 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

Dünya Örülmemiş Giyim İhracatı (1.000 ABD \$)

GTİP No	Ürün Tanımı	2019	2020	2021	Değişim (%) (20/21)
6201	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	16.605.755	13.829.631	16.976.474	22,75%
6202	Kadın/kız çocuk için dış giyim	19.386.335	16.413.511	21.035.456	28,16%
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	51.633.815	40.689.353	44.998.759	10,59%
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	67.781.075	57.846.068	69.008.858	19,30%
6205	Erkek/erkek çocuk için gömlek	14.237.262	10.142.656	10.213.031	0,69%
6206	Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.	12.623.174	9.707.816	10.675.619	9,97%
6207	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	1.344.232	1.132.019	1.416.422	25,12%

6208	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	2.437.614	2.146.462	2.824.972	31,61%
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	2.326.015	1.917.121	2.070.543	8,00%
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	10.368.205	22.206.849	13.042.090	-41,27%
6211	Kadın/kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri vb giyim eşyası	14.210.886	12.115.910	13.762.988	13,59%
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer	11.682.494	10.308.399	12.955.200	25,68%
6213	Mendil	197.214	160.482	122.826	-23,46%
6214	Şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvaklar vb eşya	4.227.915	3.099.439	3.119.004	0,63%
6215	Boyun bağı, papyon kravat ve kravatlar	610.320	327.416	340.390	3,96%
6216	Eldiven	1.100.699	963.717	1.145.433	18,86%
6217	Giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları, aksesuarları	2.575.022	2.355.373	2.851.829	21,08%
	Toplam	233.348.032	205.362.222	226.559.894	10,32%

Kaynak: ITC Trademap

2021 yılı örme hazır giyim ihracatı ülkeler bazında incelendiğinde; Çin (%29,7), Bangladeş (%9,5), Vietnam (%6,8), Almanya (%5), İtalya (%4,2), Türkiye (%4,1), Hindistan (%3), Hollanda (%2,6), İspanya (%2,6) Kamboçya (%2,2), Belçika (%2,1), Fransa (%2,1), Polonya (%2), ve Pakistan'ın (%1,7) ilk sıralarda yer aldığı görülmektedir.

Örülmemiş hazır giyim ihracatında ise Çin (%27,9), Bangladeş (%8,5) ve Vietnam (%7) ilk üç sırada yer almıştır. Bu ürünlerin ihracatında önde gelen diğer ülkeler ise İtalya (%6,1), Almanya (%5,4), İspanya (%3,8), Türkiye (%3,3), Hindistan (%3,2), Fransa, (%3,1), ve Hollanda (%3) olmuştur.

Dünya İthalatı

2021 yılı itibarıyla dünya toplam hazır giyim ithalatının %20'sini (87,3 milyar dolar) ABD, %9,6'sını da Almanya (41,9 milyar dolar) gerçekleştirmiştir.

2021 yılı örme hazır giyim ithalatı ülkeler bazında incelendiğinde; A.B.D. (%22,4), Almanya (%9,7), Japonya (%5,4), Fransa (%5,2), İngiltere (%5,1), İspanya (%3,8), İtalya (%3,6), Hollanda (%3,5), Polonya (%2,7), Kanada'nın (%2,4), Belçika'nın (%2,2) ilk sıralarda olduğu görülmektedir.

Dünya Örme Giyim İthalatı (1.000 ABD \$)

GTİP No	Ürün Tanımı	2019	2020	2021	Değişim (20/21)
6101	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	3.141.004	2.537.696	3.129.375	23,32%
6102	Kadın/kız çocuk için dış giyim	4.211.623	3.666.866	4.302.824	17,34%
6103	Erkek/erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs	9.661.639	8.974.810	12.715.197	41,68%
6104	Kadın/kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs.	28.679.029	25.698.540	33.888.182	31,87%
6105	Erkek/erkek çocuk için gömlek	8.136.987	6.300.615	6.852.670	8,76%
6106	Kadın/kız çocuk için bluz, gömlek, gömlek; bluz	4.502.269	3.541.517	3.886.303	9,74%
6107	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim	6.914.849	6.157.221	8.159.674	32,52%

	eşyası				
6108	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	11.205.922	9.943.100	13.576.606	36,54%
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası	41.913.904	35.832.612	42.721.179	19,22%
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya	57.009.553	48.761.545	60.836.022	24,76%
6111	Bebek için giyim eşyası	7.383.820	6.665.392	8.231.752	23,50%
6112	Spor kıyafetleri, kayak, yüzme kıyafetleri	4.806.465	3.971.279	4.632.254	16,64%
6113	Emdirilmiş, sıvanmış mensucattan örülmüş giyim eşyası	1.025.196	1.208.247	1.233.583	2,10%
6114	Diğer giyim eşyası	7.259.726	6.571.034	7.882.359	19,96%
6115	Çorap; külotlu, kısa; uzun konçlu, soketler	12.328.887	10.526.924	12.844.306	22,01%
6116	Eldiven	4.562.565	4.288.932	5.144.503	19,95%
6117	Giyim eşyasının diğer aksesuarı; hazır aksesuar ve parçaları	2.390.541	2.210.899	2.560.654	15,82%
	Toplam	215.133.979	186.857.229	232.597.443	24,48%

Kaynak: ITC Trademap

Örülmemiş hazır giyim ithalatında da benzer şekilde A.B.D. (%17,3), Almanya (%9,4), Fransa (%5,9), Japonya (%5,6), İspanya (%4,7), İngiltere (%4,4), Hollanda (%4,1), İtalya (%3,8), Polonya (%3,1) ve Güney Kore (%3) ilk sıralarda yer almıştır.

Dünya Örülmemiş Giyim İthalatı (1.000 ABD \$)

GTİP No	Ürün Tanımı	2019	2020	2021	Değişim (%) (20/21)
6201	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	16.245.463	13.409.052	15.340.155	14,40%
6202	Kadın/kız çocuk için dış giyim	19.917.424	16.426.422	19.221.225	17,01%
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	42.948.033	34.205.886	39.004.595	14,03%
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	58.283.715	48.170.812	57.573.907	19,52%
6205	Erkek/erkek çocuk için gömlek	13.648.742	9.752.669	9.803.866	0,52%
6206	Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.	14.191.548	10.479.582	10.982.927	4,80%
6207	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	1.190.602	1.093.190	1.325.298	21,23%
6208	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	2.146.860	1.875.241	2.498.174	33,22%
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	2.445.567	2.017.083	2.088.120	3,52%
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	10.022.256	24.284.457	12.739.416	-47,54%
6211	Kadın/kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri vb giyim eşyası	11.827.224	10.720.328	11.757.635	9,68%
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer	11.385.872	9.709.160	12.350.665	27,21%
6213	Mendil	222.763	211.706	126.426	-40,28%
6214	Şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvaklar vb eşya	3.513.665	2.710.948	3.107.980	14,65%
6215	Boyun bağı, papyon kravat ve kravatlar	635.693	337.719	353.141	4,57%
6216	Eldiven	1.178.475	1.001.679	1.135.449	13,35%
6217	Giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları, aksesuarları	2.322.527	2.131.268	2.655.383	24,59%
	Toplam	212.126.429	188.537.202	202.064.362	7,17%

Kaynak: ITC Trademap